

NOVICA

10. 4. 2018

Posvet okoljsko oblikovanje in inovacije kot del krožnega gospodarstva za večjo konkurenčnost slovenskega gospodarstva

Ljubljana, 6. 4. 2018 – Danes je v Gornji Radgoni potekal sejem GREEN, v okviru katerega je Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), skupaj s projektom MOVECO in Partnerstvom za zeleno gospodarstvo, organiziralo posvet »Okoljsko oblikovanje in inovacije kot del krožnega gospodarstva za večjo konkurenčnost slovenskega gospodarstva«. Poudarek posveta je bil na krožnem gospodarstvu in eko-inovacijah.

Predstavniki MOP so predstavili aktivnosti ministrstva na področju prehoda na krožno gospodarstvo. Klavdija Merc Godler, iz Kabineta ministrice za okolje in prostor je predstavila aktivnosti Partnerstva za zeleno gospodarstvo in MOP na projektu priprave Kažipot za prehod v krožno gospodarstvo Slovenije. Vlada RS je v oktobru 2015 ustanovila Partnerstvo za zeleno gospodarstvo, tako z namenom krepitve sodelovanja med resorji, kot tudi izvajanjem kontinuitete prehoda ter

spremljanjem in usmerjanjem procesa dela in dialoga z deležniki. Krožno gospodarstvo ob osnovnem cilju varovanja okolja pomeni hkrati priložnost za večanje konkurenčnosti gospodarstva in rast ter je s tem osnova za trajnostni razvoj. Inovativna podjetja na področju okoljske in energetske učinkovitosti beležijo tudi finančne prihranke, hkrati pa predstavljajo pomemben vir znanja na tem področju in so zgled za številne druge deležnike. Partnerstvo za zeleno gospodarstvo se je septembra 2017 odločilo za pripravo enovitega dokumenta za opredelitev potencialov in načrtanje poti Slovenije v krožno gospodarstvo, to je Kažipot za prehod v krožno gospodarstvo Slovenije. Ta je sedaj v zaključni fazi in bo predstavljen na majski konferenci Circular Change.

V nadaljevanju je Tatjana Orhini Valjavec, iz Direktorata za okolje MOP, navzočim predstavila idejo koncepta krožnega gospodarstva in na konkretnih primerih predstavila načine, kako začeti svojo poslovno dejavnost preoblikovati v bolj krožno. Pri tem je poudarila pomembnost načrtovanja proizvodov v začetku njegove življenjske dobe – oblikovanju. S takšno prakso lahko proizvajalec, ki se želi usmeriti v krožno gospodarstvo, poskrbi, da bo po izrabi svojemu namenu, čim manjši del njegovega izdelka končal kot odpadke in hkrati omogočil vračanje materialov v krog uporabe. S tem prispeva k učinkovitejši rabi naravnih virov in ne samo ohranja, temveč tudi dodaja vrednosti svojemu ekosistemu.

Tina Krošelj, iz Sektorja za odpadke MOP, je predstavila projekt MOVECO. Gre za teritorialni transnacionalni projekt Interreg programa Podonavje, v katerem je poleg Ministrstva za okolje in prostor, slovenski partner, in to vodilni, tudi Gospodarska zbornica Slovenije. Poseben poudarek projekta je na načelu razširjene odgovornosti proizvajalca. Z obširno analizo priložnosti, možnosti in izzivov, ki jih načelo prinaša, želijo opozoriti na njegov potencial za spodbujanje eko-inovacij, okoljskega oblikovanja proizvodov in prehoda na krožno gospodarstvo, kot takega. Projekt zasleduje 2 cilja, in sicer, kot prvo si prizadeva za pripravo okvirnih pogojev in političnih okvirjev za lažji prehod na krožno gospodarstvo celotne regije Podonavja. Za izpolnitev tega cilja, projektna skupina pripravlja 4 strateške dokumente – vsedrjavno strategijo in 3 akcijske načrte. Za uresničitev drugega cilja projekta – izboljšati povezovanje gospodarstva in razvojnih in raziskovalnih institucij za boljši prenos znanja – partnerstvo med drugim razvija orodja za informiranje, izobraževanje, povezovanje in iskanje možnosti financiranja prehoda na krožno gospodarstvo v malih in srednje velikih podjetjih. Vsi rezultati projekta bodo po zaključku projekta (maj 2019) širše dostopni in namenjeni aplikativni rabi.

inovacijo) prispevajo k ohranjanju narave, podnebnim ukrepom, ali so namenjeni varovanju okolja in učinkoviti rabi virov. Ena izmed prednostnih tem programa LIFE je med drugimi tudi izvajanje koncepta krožnega gospodarstva, s ciljno usmeritvijo zagotavljanja visokokakovostnih sekundarnih virov, odpadnih materialov in/ali odpadkov v vrednostni verigi, ali različnih vrednostnih verigah.

Predstavnika Službe Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Marjana Dermelj in Dejan Hribar, sta predstavila poudarke projektov RETRACE in SYMBI. Projekt RETRACE spodbuja uporabo metode sistemskega pristopa, tako na ravni oblikovanja razvojnih politik, kot tudi na področju oblikovanja proizvodnih procesov in ne nazadnje na ravni izdelka. Marjana Dermelj je poudarila, da je bistvo krožnega gospodarstva, da izdelki, komponente in surovine skozi čas ohranjajo svojo uporabno in finančno vrednost, pri tem pa je pomemben razvoj trga sekundarnih surovin. Izpostavila je še aktivnosti SPIRIT-a na področju trajnostne transformacije podjetij, za kar so predvidena tudi sredstva v višini 10 mio €. Izjemnega pomena pa sta izobraževanje in sodelovanje. Dejan Hribar je predstavil projekt Symbi, ki si prizadeva podpreti prehod v z viri učinkovito gospodarstvo preko industrijske simbioze, ki vzpostavlja teritorialne sinergije na področju upravljanja odpadkov in izmenjave odpadne energije ter stranskih proizvodov kot sekundarnih virov. Pri tem je pomembno zagotavljanje standardov, predvsem pa je izziv, kako vzpostaviti finančne mehanizme na državni ravni, da bi podjetjem pomagali premostiti vmesno obdobje izgube, torej preden preidejo na industrijsko simbiozo.

Za konec je Antonija Božič Cerar, predstavnica Gospodarske zbornice Slovenije, predstavila še teritorialni čezmejni projekt Interreg Italija–Slovenija – Retracking in njegov prispevek k prepoznavanju eko-inovacij, s poudarkom na digitalizaciji in povratni logistiki, kot enega pomembnejših temeljev prehoda na krožno gospodarstvo. Projekt uvaja sledljivost izdelkov iz kompozitov, utrjenih s steklenimi vlakni. Cilj projekta je izboljšati prepoznavnost in sledljivost tega snovnega toka, s čimer bo recikliranje teh izdelkov postalo enostavnejše in bolj učinkovito. Po predstavitvah je sledila razprava in neformalno druženje, na katerem je bilo izmenjanih kar nekaj idej.

* * *